

Concurează și la 70 de Ani

continuare din pag. 1

Și-a început activitatea sportivă la vârsta de 23 de ani, după armată, la Clubul Sindicatelor "Moldova" din Chișinău. "Este o vârstă ideală pentru a atinge culmile performanței sportive, dar cam târziu pentru a pune bazele unui început de carieră sportivă", consideră Vasile Luca. Și totuși, maestrul este un exemplu elocvent că niciodată nu poate fi târziu dacă muncești mult sau chiar foarte mult. "Abnegație, dragoste față de ceea ce faci, consecvență, autodisciplină și multă, multă trudă", îmi confirmă cuvintele dl Luca.

Primii 12 ani s-a antrenat în incinta Bisericii „Sfânta Parascheva” din centrul capitalei. Erau timpurile când bisericile erau închise, transformate în depozite ori săli de sport. Rezultatele nu s-au lăsat prea mult așteptate. Să fie oare vorba de o mână divină? În doar un an și opt luni de antrenamente, devine maestru în sport la Moscova. Începând cu 1966, de trei ori la rând câștigă titlul de Campion Național la Judo. I-a fost acordată Centura Neagră sau – conform clasamentului European – 7 Dan. Șapte ani de zile antrenează selecționata Uniunii Sovietice pentru cadeți și juniori. În 1977 a fost desemnat Cel mai bun antrenor al URSS. Pașiunea sa pentru judo i-a determinat și pe sute de tineri să simtă același lucru. Un absolvent al Liceului Sportiv, Vladimir Afanase, astăzi student la Universitatea de Stat, continuă antrenamentele cu maestrul. Vladimir mi-a spus că vede în antrenorul său "nu doar un patriarh al judo-ului național, ci și un părinte care te îndrumă ori de câte ori este nevoie".

„Vasile Luca este fondatorul judo-ului național, este unul din cei care au făcut istoria acestui gen de sport prin acțiunile sale practice”, apreciază Veaceslav Manolachi, președintele Federației Judo. „A educat o armată întreagă de maștri ai sportului, maștri de clasă internațională. Campioni ai republicii și ai fostei Uniuni Sovietice, premianți la Campionatul Europei și la Jocurile Olimpice. A creat un sistem de instruire specific, folosit mai apoi de discipolii săi în pregătirea sportivilor de performanță. Este cunoscut atât în țară, cât și peste hotarele ei”, a mai menționat Veaceslav Manolachi.

Merită să-i amintim și pe câțiva dintre elevii care au trecut prin școala maestrului. Constantin Mereacre și Alexei Colin, antrenori ai lotului național, Victor Bivol, cel mai titrat judocan al republicii, numărul unu al lotului național, Nicolae Belocosov, Ilie Stratan, Valeriu Corlăteanu, Marcel Trudov și mulți alții care ne-au reprezentat țara cu succes. "Din 11 candidați la Jocurile Olimpice 2008, patru sunt discipolii maestrului Luca", ne-a relatat Constantin Mere-

acre, antrenorul Lotului Național de Judo. „Vasile Luca este un fanatic al meseriei, trăiește cu judo și pentru judo. Oferă țării atât sportivi de performanță, cât și adevărați bărbați, care sunt o echipă, sunt o familie”, a conchis Mereacre.

La Botanica s-au stabilit în 1949, când familia a fost ridicată. „Părinții mei erau destul de înstăriți”, își amintește dl Luca, „iar cei care veneau cu listele ziceau că au două liste — una pentru kolhoz, cea de-a doua — pentru Siberia. Într-o dimineață, a trecut în goană, călare pe un cal, un prieten de-al tatei din satul vecin și a strigat doar câteva cuvinte: „Se repetă anul 40!”. Atunci tata ne-a spus să ne ascundem care și pe unde reușește. În casă au rămas doar frații mei mai mici, ei dormeau. Casa ne-au luat-o, iar lucrurile noastre le-au aruncat în stradă”, îmi povestește dl Luca. Atunci familia a pornit pe drumul pribegiei. „Tata a închiriat o căsuță, aici la Botanica, s-a angajat la Calea Ferată. Mama lucra bucătăreasă. În câțiva ani, au cumpărat o casă. De atunci viața mea e legată de Valea Trandafirilor și de judo. În parc mă antrenam, mă pregăteam de examene, mă odihneam, făceam cunoștință cu fete”, își încheie povestea maestrul.

Chiar dacă nu au făcut judo-ul la fel ca tatăl lor, s-au antrenat și au practicat acest gen de sport cu succes în cadrul liceului. Astăzi, Anastasia Luca este studentă la limbi străine și drept internațional, iar Andrei Luca, după absolvirea Academiei de Poliție, activează în cadrul Serviciului Pază de Stat.

Pe lângă judo maestrul este pasionat de arta fotografică, turism, călătorii. De altfel, a colaborat cu mai multe ziare oferindu-le poze de la diferite competiții internaționale. Cea mai „memorabilă” poză a făcut-o chiar în sala de antrenament. Este vorba de o pisică care își hrănea „puii” printre care se afla și un... șobolan! A trimis poza la emisiunea „Îmi regizez viața”. „Nu prea am timp pentru odihnă”, se destăinuie maestrul, pentru că „vara avem cantonamente și competiții”. Cea mai plăcută odihnă pentru el este munca la vilă. Lotul de pământ se află pe un vârf de deal. Dl Luca spune că e la munte, iar în vale este „marea”, un lac unde te poți scălda după o zi de muncă. „Fericirea e deplină când mai sunt și niște plăcinte fierbinți ca la mama acasă și un pahar cu vin bun”, îmi face cu ochiul și zâmbește șmecher dl Luca.

La sfârșitul săptămânii trecute s-a desfășurat Turneul Internațional de Judo „Vasile Luca”, ajuns la cea de-a XI-a ediție. Au participat sportivi din România, Rusia, Belarus, Ucraina și Republica Moldova. Echipa unui discipol al maestrului Luca, Anatolie Cotov, astăzi și el antrenor emerit, a venit tocmai din orașul Magadan.

Competiție de Cinci Stele

Foto: Alexandr Reznic

Gheorghe Botezatu (Liceul-internat Republican Sportiv), Chișinău, este campion la categoria de 85 de kg, pe locul II s-a plasat Alexei Milente din România, iar locul III l-au împărțit Danen Sicora din Polonia și Alexei Beleanschi din Tiraspol.

RODICA DIMITRIU

Sportivii de la Liceul-internat Republican Sportiv din cartierul Botanica au câștigat aproape toate medalii puse în joc în cadrul Turneului internațional de lupte libere desfășurat pe 2-3 decembrie. 12 campioni din 15 sunt din echipa-gazdă.

Festivitatea de deschidere a fost una fastuoasă, cu invitații de onoare și prezentări demonstrative. Evoluția grațioasă a gimnastei a bucurat ochiul și, probabil, a înmuiat inimile luptătorilor. Din cei peste 160 de sportivi și sportive din România, Ucraina, Belarus, Polonia și Republica Moldova care au concurat în cadrul Turneului Internațional de lupte libere pentru cadeți și juniori, majoritatea învingătorilor au fost din echipa-gazdă. Evoluția sportivilor moldoveni demonstrează faptul că școala de lupte libere de la Liceul Sportiv din sectorul Botanica este una puternică și cu tradiții. Performanța este cuvântul care definește spectacolul de pe covorele de luptă. Participanții au reușit să țină publicul în suspans, iar antrenorii acestora au trecut atât prin clipe de bucurie, cât și de tensiune.

„Competiția a fost destul de puternică, iar lupta acerbă”, susține cu mândrie Ionuț Moisei din România care a învins la categoria de 54 kg. Ionuț s-a plasat pe locul V la Campionatul European de lupte libere din Turcia, desfășurat vara trecută. Atunci a luptat cu același adversar, pe care l-a învins acum în turneu, iată de ce este atât de mândru. În general, sportivii români au câștigat trei medalii. Echipa celor țări au avut și mai puține sau chiar niciuna. Greu a fost lupta și pentru Anatol Buriuană

din Chișinău, premiat cu bronz la Campionatul European. El a învins la categoria de 46 kg. „Am avut adversari puternici, dar acasă te ajută și pereții”, este convins Anatol.

Arbitrul principal al turneului, Tudor Cărlan, s-a arătat mulțumit de desfășurarea competiției, cu atât mai mult cu cât majoritatea câștigătorilor medaliiilor de aur sunt discipolii instituției în cadrul căreia activează. „Consider că am reușit să desfășurăm actuala ediție așa cum ne-am propus. Turneul ne permite să începem campania de selecție a sportivilor pentru pregătirile legate de campionatul european, unde învingătorii de astăzi se vor întâlni din nou. Ne bucură că sportivii pe care mizăm la competițiile internaționale au confirmat că se află într-o formă bună”, a spus Tudor Cărlan.

Printre medaliați cu aur în cadrul Turneului internațional de lupte libere se numără Eugen Cojocaru, Ion Drucinschi, Vladimir Codreanu, Gheorghe Darie, Iulian Chichioi, Ștefan Canțâr, Dumitru Tulbea, Anatol Buriuană, Gheorghe Botezat, elevii ai Liceului internat Republican Sportiv, precum și Alexandru Rotaru din Călărași și Ionuț Moisei din România. Dintre luptătoare, cele mai tari au fost Angelica Dorogan, Eugenia Popoșu, Cristina Jerep (LIRS) și Emilia Budeanu din Sângerei.

Turneul internațional de lupte libere pentru cadeți și juniori este doar la cea de-a doua ediție. În același timp, susține Mihail Rusu, antrenor emerit, principalul organizator al acestor competiții, „nivelul de pregătire al sportivilor este evaluat anume în cadrul unor astfel de competiții și posibil că am urmărit, fără să știm, luptele unor viitori campioni olimpici”.

Foto: Alexandr Reznic

Budeanu Elena (Biliceni Vechi, Sângerei) și Turcan Elena (LIRS) sunt două dintre cele 14 fete care au avut curajul să participe la o competiție într-un gen de sport mai mult pentru bărbați.

Сезон Думитру и Андреев

НАТАЛЬЯ ТКАЧУК

Свадьба - один из самых волнующих и романтичных моментов в жизни любого человека. Это особенное событие, которое никогда не может пройти незамеченным. С начала этого года в ЗАГСе сектор Ботаника было зарегистрировано 1500 браков. Только с 14 по 28 ноября здесь появилось 17 новых семей. По сравнению с этим же периодом прошлого года их количество увеличилось в два раза.

Люди считают, что брак не может считаться счастливым, если в семье нет детей. В Молдове говорят, что один ребенок - это не ребенок, два ребенка - это полребенка и только три ребенка - это целый ребенок и полноценная семья. 2251 младенец появился с начала года в секторе Ботаника. За последние недели ноября родилось 112 малышей. Причем самыми популярными именами среди мальчиков считаются Думитру, Алек-

сандру (Санду), Ион, Михай, Штефан, Влад, Андрей, Николай. Среди девочек - Анна, Елена, Екатерина, Анна-Мария, Анастасия, Андрея, Nicolette, Ирина.

Самые распространенные фамилии - Бачу, Ботнару, Козаку, Чебану, Кожокару, Куку, Крецу, Фрунзе, Гузун, Морару, Рошка, Попа, Сырбу.

У каждого из нас любое имя ассоциируется с определенным человеком. Поэтому случаи, когда люди хотят изменить свое имя или фамилию, встречаются не столь часто, но бывают. Причины могут быть самые разные - неблагозвучие, обиды на родственников или желание начать жизнь с чистого листа. Так, известен случай, когда человек с ничем не примечательным именем и фамилией обиделся на родителей и решил полностью изменить свои данные. Он стал именоваться Червяк Ноль Генович. В Кишиневе тоже меняют свои данные. В секторе Ботаника с начала года 208 человек изменили свои имена.

Hipertensiunea Arterială Cauzează 1 din 3 Decese

DIANA BURCA

Interviu cu Victor Puiu, Directorul Asociației Medicale Teritoriale Botanica

Care sunt indicii natalității în raport cu cei ai mortalității în sectorul Botanica?

În ultimii zece ani, numărul nou-născuților a scăzut de două ori, iar a celor care decedază este în creștere, deci sunt la același nivel. În mod normal, indicii natalității ar trebui să fie mult mai înalți. Fiecare cuplu trebuie să aibă cel puțin trei copii.

Care sunt cele mai frecvente cauze de decese în sectorul Botanica?

Vorbim despre persoanele apte de muncă, pe primul loc se situează afecțiunile aparatului circulator și anume hipertensiunea arterială. Fiecare al treilea caz de deces pe motiv de boală survine din cauza acestei patologii, după care urmează traumele, intoxicațiile acute și cancerul.

Ce măsuri sunt necesare pentru a micșora indicii mortalității?

O sarcină importantă este depistarea pacienților cu hipertensiune arterială și informarea lor despre modalitățile de tratament și profilaxia a bolii. Acești pacienți sunt mai greu de depistat, deoarece nu se adresează la timp medicului. Inițial hipertensiunea arterială nu

are simptome evidente, iar oamenii încearcă să se autotrateze. Această patologie este incurabilă. Un tratament corect poate doar să îmbunătățească calitatea vieții și să prelungească durata acesteia. O problemă enormă este faptul că populația nu conștientizează gravitatea acestei boli. Pacienții abandonează frecvent tratamentul din diverse motive, ceea ce duce la agravarea stării lor de sănătate. Astfel crește și riscul mortalității acestor pacienți.

Cum se informează populația despre specificul tensiunii arteriale?

În primul rând, informarea oamenilor ține de competența medicului de familie care este obligat să comunice pacientului despre maladia dată și să le sugereze un comportament adecvat. În același scop a fost publicat ghidul hipertensiunii arteriale, pe care îl putem găsi și în secțiile policlinicilor de sector. Un ajutor pentru pacienți sunt și unele me-

dicamente hipertensive, oferite gratuit în policlinici.

Care sunt alte maladii ce stau la baza indicelui mortalității?

Fiecare al cincilea caz de deces la persoane în vârstă aptă de muncă survine ca urmare a traumelor și intoxicațiilor acute. Din acestea fac parte accidentele rutiere și cele de la locul de muncă, violența și drogurile. Desigur că o mare parte din ele ar putea fi evitate, dacă oamenii ar fi mai prudenți.

Locul trei pe lista cauzelor de deces în sectorul Botanica revine cancerului. O soluție pentru starea bolii ar fi depistarea ei la etapa inițială.

În general, ce patologii se întâlnesc cel mai des în sectorul Botanica?

Patologiile cel mai frecvent întâlnite sunt cele ale sistemului respirator. Fiecare al treilea pacient care se adresează medicului de familie prezintă sau o viroză, sau o altă afecțiune a sistemului respirator.

Pe locul doi se plasează patologii ale sistemului circulator, vorbim iarăși de tensiunea arterială.

Alte două cauze sunt traumele și maladiile oftalmologice. Fiecare al șaptelea pacient suferă de aceste patologii. Și nu în ultimul rând se întâlnesc afecțiunile sistemului urinar. Unul din zece pacienți suferă de aceste boli.

Agenda Evenimentelor

Palatul Feroviarilor, bd. Decebal 2

- Concertul barzilor

13 decembrie, ora 18.00

- Concert dedicat Zilei Poliției,

15 decembrie, ora 17.00,

- TVC (participă studenții),

17 decembrie, ora 17.00.

Școala de Arte „Alexei Stărcă”, str. Matei Milo 9/3

- Concert pentru copii (interpretări instrumentale ale elevilor, evaluarea orchestrei „Tara”, dansuri etc.)

16 decembrie, ora 12.00

Teatrul-Studio „Pe strada Trandafirilor”, str. Cuza-Voda, 17/1

- Povestea „Про Федота-стрельца, молодого удалца” de Leonid Filatov

15, 16 și 17 decembrie, ora 17.00

Centrul Tinerilor Naturaliști, bd. Traian 3

- Expoziție cu vânzare a compozițiilor de Crăciun și a aranjamentelor florale,

25 decembrie, ora 11.00